

LAPSIVAIKUTUSTEN ARVIOINTI

JOKIOISTEN KUNTA

KUUMAN KOULU

7.6.2019

Jokioinen
1873

Sisällys

	Sivu
1. Kouluverkkoasia yleisesti	2
2. Lapsivaikutusten arviointi yleisesti	3
3. Kuulemistilaisuus Kuuman koulussa	4
4. Lasten kuuleminen Kuuman koulussa	5
5. Kuuman koulun alueen huoltajien kuuleminen	7
6. Kuuman koulun henkilökunnan kuuleminen	10
7. Lapsivaikutusten arviointi tehtyjen selvitysten perusteella	11

1. Kouluverkkoasia yleisesti

Jokioisten kunnanjohtaja asetti helmikuussa 2018 työryhmän pohtimaan kunnan opetustoimen sekä aamu- ja iltapäivätoiminnan kehittämistä, ryhmäkokoja ja opetustoimeen tarvittavia tiloja opetustyön, talouden ja tehokkuuden näkökulmasta.

Työryhmä jätti asiaa koskevan raportin kunnanhallitukselle 28.9.2018. Raportissa kuvataan Jokioisten kunnan aamu- ja iltapäivätoiminnan sekä perusopetuksen nykytilaa ja palveluita. Raportissa arvioidaan myös tulevien vuosien oppilasmäärien ja talouden kehitystä sekä pohditaan vaihtoehtoisia kouluverkkomalleja. Nykyisen kolmen koulun vaihtoehtona on kahden koulun malli, jolloin Kuuman koulun oppilaat sijoitettaisiin Miinan ja Paanan kouluihin.

Kunnanhallitus käsitteli raporttia kokouksessaan 29.10.2018 ja päätti seuraavasti:

1. Tällä valtuustokaudella tehdään päätös kouluverkon muutoksista ja vuodesta, jolloin Kuuman koulun oppilaat sijoitetaan Miinan ja Paanan kouluihin.

2. Asiaa koskeva lopullinen päätös tehdään viimeistään syksyllä 2019, kun ensin on suoritettu vanhempien, henkilökunnan ja muiden sidosryhmien asiaa koskeva kuuleminen.

Kouluverkkoasia on kunnan päätöksenteossa valmisteluvaiheessa. Lopullisen päätöksen kouluverkosta tekee Jokioisten kunnassa valtuusto.

2. Lapsivaikutusten arviointi yleisesti

Lapsivaikutusten arviointi on osa ihmisiin kohdistuvien vaikutusten arviointia. Lapsivaikutusten arvioinnissa tarkastellaan lasten hyvinvointiin ja oikeuksiin vaikuttavia tekijöitä kokonaisuutena (hyödyt ja haitat). Lapsivaikutusten arviointi on väline lasten etujen selvittämiseen.

Lapsivaikutusten arvioinnilla selvitetään, miten päätös / toiminta voitaisiin toteuttaa lasten kannalta parhaalla mahdollisella tavalla.

Lapsivaikutusten arviointi on myös väline lasten ja nuorten osallisuuden vahvistamiseen, sillä lasten ja nuorten kuuleminen on tärkeä osa lapsivaikutusten arviointia.

Lapsivaikutusten arviointi tuo päätöksentekoon myös läpinäkyvyyttä ja moniarvoisuutta. Se selkeyttää ja jäsentää valmistelua ja päätöksentekoa.

Lapsivaikutusten arvioinnin taustalla ovat perus- ja ihmisoikeudet, erityisesti YK:n lapsen oikeuksien sopimus.

3. Kuulemistilaisuus Kuuman koulussa

Kuuman koululla järjestettiin 31.1.2019 tiedotus-, keskustelu- ja kuulemistilaisuus, johon oli kutsuttu Kuuman koulun alueen huoltajia, muita kuntalaisia, Kuuman koulun henkikuntaa, kunnan luottamushenkilöitä ja luottamusmiehiä. Tilaisuudessa oli paikalla noin 70 henkilöä.

Tilaisuudessa kunnanjohtaja kertoi kouluverkkoon liittyvistä muutostarpeista ja sivistystoimenjohtaja esitteli asiaan liittyvän raportin. Asiasta käytiin laaja keskustelu, jossa kuultiin erityisesti huoltajien näkemyksiä kouluverkkoasiasta.

Huoltajat painottivat puheenvuoroissaan erityisesti sitä, että päätös tulevaisuuden kouluverkosta tulee tehdä mahdollisimman nopeasti. Luottamushenkilöiden puheenvuoroissa korostettiin lasten ja huoltajien kuulemisen merkitystä päätöksenteon tueksi.

4. Lasten kuuleminen Kuuman koulussa

Kuuman koulussa lapsia kuultiin 19.3.2019 liittyen kunnassa vireillä olevaan kouluverkkokokysymykseen. Lapset saivat ilmaista näkemyksiään ja heitä kuultiin asiassa seuraavalla tavalla:

1.-2. luokalla lapset saivat piirtämällä kertoa, millainen on heidän mielestään unelmien koulu.

3.-4. luokalla lapsille kerrottiin, että koulunkäynti Kuuman koulussa voi päättyä sinä aikaa, kun he ovat vielä alakoulussa. Lapset saivat kertoa kuvin ja tekstein esim. siitä, mikä Kuuman koulussa on parasta sekä miettiä, mitä vaikutuksia mahdollisella koulun vaihdolla heille olisi.

5.-6. luokilla lapset saivat pohtia ja kertoa, mitä vaikutuksia tulevalla koulunvaihdolla heille on. Kouluhan 5.-6. luokkalaisten osalta vaihtuu joka tapauksessa melko pian lasten siirtyessä yläkouluun.

Kuulemisen suoritti koulunkäynninohjaaja / sosionomi -opiskelija Aino-Maija Pelto-Huikko yhdessä Kuuman koulun henkilöstön kanssa. Kaikki lasten vastaukset käsiteltiin anonyymisti. Vastauksista laadittiin koonti, joka on tärkeä osa kouluverkkokokysymyksen valmisteluun liittyvää ennakoarviointia.

Johtopäätökset osio raportista Lapsivaikutusten arviointi: oppilaiden kuuleminen Jokioisten kunnan Kuuman koulussa 19.3.4.2019:

Suurin osa 1-2 luokkaisista piti Kuuman koulua unelmien kouluna. Liikunta- ja välituntialueet olivat mieluisia, mutta kuitenkin 1-2- ja 3-4- luokkalaiset toivoivat niihin parannusta.

Lapsivaikutusten arvioinnin perusteella koulun vaihto koetaan pääasiassa mieluisaksi. Koulun vaihdolla oli 3-4- ja 5-6- luokkalaisten vastausten perusteella enemmän positiivisia kuin negatiivisia vaikutuksia. Paljon mietitytti 3-4- ja 5-6 luokkien vastauksissa kaverit ja luokkien muodostus, kun koulu vaihtuu.

Valtaosa 3-4 luokkalaisista piti tärkeänä oman luokan opettajaa ja vahvasti tuli esille tahto siirtyä mieluummin Paanan koululle kuin Miinan koululle.

5-6- luokkalaiset olivat selvästi koulunvaihtoa ja Paanalle siirtymistä pohtineet. Vastauksista näkyi uutuuden innostus, mutta toisaalta jännitys, mikä koulun

vaihdosta väkisinkin tulee. 5-6 luokkalaisia kovin mietitytti luokkien muodostus ja kaverisuhteet.

Ryhmäytymistä ja koulun vaihtoa voisi helpottaa, se että oppilaat saisivat hyvissä ajoin ennen uuden lukuvuoden alkua tietää, miten uudet luokat muodostetaan ja ketkä kaikki ovat samalla luokalla.

Muutos aina jännittää, mutta tämän raportin perusteella muun muassa opetushenkilökunta pystyy kiinnittämään erityisesti huomioita asioihin, jotka aiheuttavat oppilaille jännitystä ja stressiä muutosvaiheessa. Koulun vaihdon yhteydessä kannattaa kiinnittää huomiota, että oppilaille on riittävästi tutustumis- ja ryhmäyttämispäiviä. Lisäksi kannattaa kiinnittää edelleen huomioita, että koulun sisä- ja ulkovälituntitilat ovat toimivia ja viihtyvyyttä lisääviä.

5. Kuuman koulun alueen huoltajien kuuleminen

Kuuman koulun alueen huoltajia kuultiin sähköisesti toteutetulla kyselyllä. Kyselyn tarkoituksena oli kartoittaa Kuuman koulun alueen huoltajien ajatuksia ja näkemyksiä asiaan liittyen päätöksen valmistelun ja itse päätöksenteon tueksi.

Kyselyn sisältö:

1. *Mikä on mielestäsi raportissa esitetyistä vaihtoehdoista paras? Voit myös esittää oman vaihtoehdotasi kohdassa D.*
 - A) *Kouluverkko pidetään toistaiseksi tämän valtuustokauden ajan ennallaan. Kouluverkkoasiaan palataan seuraavalla vuonna 2021 alkavalla valtuustokaudella.*
 - B) *Kouluverkkoa muutetaan mahdollisimman nopeasti ja Kuuman koulun oppilaat sijoitetaan Miinan ja Paanan kouluihin lukuvuoden 2020-2021 alusta lukien. Päätös tarvitaan mielellään viimeistään syksyllä 2019.*
 - C) *Tällä valtuustokaudella tehdään päätös kouluverkon muutoksista ja vuodesta, jolloin Kuuman koulun oppilaat sijoitetaan Miinan ja Paanan kouluihin. Päätös koulun sulkemisesta ei kuitenkaan voi ulottua kovin pitkälle, esim. vuotta 2022 pidemmälle.*
 - D) *Oma ehdotukseni. Kirjoita ehdotuksesi kohtaan 2.*

2. *Perustele halutessasi edellisen kohdan valintasi. Kirjoita vastauksesi alkuun, minkä vaihtoehdon (A;B;C;D) valitsit!*

3. *Jos kunta päättää muuttaa kouluverkkoa ja Kuuman koulun alueen lapset sijoitetaan Miinan ja Paanan kouluihin, niin mihin asioihin tulee kiinnittää erityisesti huomiota?*

4. *Jos kunta päättää muuttaa kouluverkkoa ja Kuuman koulun alueen lapset sijoitetaan Miinan ja Paanan kouluihin, niin mitä positiivisia asioita lasten ja perheenne kannalta asiaan voisi liittyä?*

5. *Jos kunta päättää muuttaa kouluverkkoa ja Kuuman koulun alueen lapset sijoitetaan Miinan ja Paanan kouluihin, niin mitä negatiivisia asioita lasten ja perheenne kannalta asiaan voisi liittyä?*

6. *Muita mahdollisia huomioita / toiveita:*

Huoltajille laaditusta kyselystä on laadittu koonti, joka löytyy osoitteesta:

Kyselyyn vastasi yhteensä 37 huoltajaa.

- Vastaajista noin 50 % oli sitä mieltä, että Kuuman koulu suljettaisiin vuonna 2019 tai vuonna 2020.
- Vastaajista noin 40 % oli sitä mieltä, että tällä valtuustokaudella ei tehdä päätöstä uudesta kouluverkosta tai sitä mieltä, että koulua ei saa sulkea lainkaan.
- Vastaajista noin 5 % oli sitä mieltä, että tällä valtuustokaudella tehdään päätös kouluverkon muutoksista ja vuodesta, jolloin Kuuman koulun oppilaat sijoitetaan Miinan ja Paanan kouluihin. Päätös koulun sulkemisesta ei kuitenkaan voi ulottua kovin pitkälle, esim. vuotta 2022 pidemmälle.
- Vastaajista noin 5 % esitti muun vaihtoehdon kohdassa D.

Huomioita ja johtopäätöksiä huoltajien vastauksista

Huoltajien mielipiteet jakaantuvat

Huoltajien näkemykset Kuuman koulun sulkemisesta / opetuksen jatkamisesta Kuuman koulussa jakaantuvat aika lailla tasan. Noin puolet huoltajista oli sitä mieltä, että Kuuman koulu suljettaisiin vuonna 2019 tai 2020. Vajaa puolet huoltajista oli kuitenkin sitä mieltä, että tällä valtuustokaudella ei tule tehdä päätöstä kouluverkon muutoksista tai sitä mieltä, että Kuuman koulua ei saa sulkea lainkaan.

Huoltajat, joiden mielestä Kuuman koulu tulisi sulkea pian, odottivat kunnalta nopeita päätöksiä asian suhteen. Huoltajat, joiden mielestä opetusta tulisi jatkaa Kuuman koulussa, odottivat kunnalta malttia asian suhteen tai jopa Kuuman koulun jatkoa tukevia päätöksiä / linjauksia.

Jos Kuuman koulu suljetaan, tulee seuraaviin asioihin huoltajien näkemysten mukaan kiinnittää erityistä huomiota:

- Luokkakoot tulee pitää maltillisen kokoisina
- Lasten kaverisuhteista tulee huolehtia hyvin
- Tutustumiset uusiin kouluihin ovat tärkeitä
- Koulukuljetukset tulee järjestää laadukkaasti
- Osa huoltajista halusi kaikki Kuuman lapset samaan kouluun, osa taas isommat Paanalle, jotta toista koulunvaihtoa ei tulisi nopeasti

Huoltajien esille nostamia positiivisia asioita, jos Kuuman koulun oppilaat sijoitetaan Miinan ja Paanan kouluihin:

- Lapset saavat enemmän kavereita
- Opetus on laadukkaampaa ilman yhdysluokkia
- Liikuntamahdollisuudet koulussa paranevat
- Osalla perheistä koulumatka lyhenee
- Enemmän kerhotoimintaa ja harrastusmahdollisuuksia
- Monipuolisempi tuki oppilaille
- Lääkäripalvelut lähellä kouluja

Huoltajien esille nostamia negatiivisia asioita, jos Kuuman koulun oppilaat sijoitetaan Miinan ja Paanan kouluihin:

- Koulumatkat ja koulupäivät pitenevät
- Luokkakoot kasvavat
- Osa huoltajista pelkää, että isommassa koulussa on enemmän kiusaamista
- Oppilaat eivät tunne toisiaan, kuten Kuuman koulussa, yhteisöllisyys vähenee
- Kunnan pohjoisosan vetovoimaisuus vähenee

6. Kuuman koulun henkilökunnan kuuleminen

Sivistystoimenjohtaja on keskustellut Kuuman koulun opetushenkilökunnan kanssa 25.3.2019. Opetushenkilökunta toi esille mm. seuraavia asioita:

- Päätös Kuuman koulun tulevaisuudesta olisi hyvä saada mahdollisimman pian. Epävarmuus on kaikkien kannalta huono asia.
- Opetushenkilökunta toivoi, että Kuuman koulu säilyy. Opetushenkilöstön motivaatio oli hyvällä tasolla.
- Mikäli koulu suljetaan, tulee oppilaskuljetuksiin sekä oppilaiden ryhmäytymiseen uuteen kouluun kiinnittää erityistä huomiota.

Varsinaiset YT – neuvottelut henkilöstön kanssa käydään, mikäli kunnanhallitus päättää esittää valtuustolle muutoksia kouluverkkoon.

7. Lapsivaikutusten arviointi tehtyjen selvitysten perusteella

Sivistystoimenjohtaja on laatinut tehtyjen selvitysten pohjalta lapsivaikutuksen arvioinnin, jossa arvioidaan lasten näkökulmasta kahta tilannetta:

- Kuumen koulu suljetaan ja oppilaat sijoitetaan Miinan ja Paanan kouluihin
- Kuumen koulu jatkaa toimintaansa

Arvioinnissa on käytetty kolmea näkökulmaa:

- ei olennaista vaikutusta oppilaille (keltainen väri)
- kielteinen vaikutus oppilaille (punainen väri)
- myönteinen vaikutus oppilaille (vihreä väri)

Lapsivaikutusten arviointi – Jokioisten kunta – Kuuman koulu kesäkuu 2019

	Kuuman koulu ei suljeta	Kuuman koulu suljetaan	
Terveys ja turvallisuus			
Tilojen esteettömyys			Tilat eivät ole kaikilta osin esteettömät
Tilojen turvallisuus			
Kalusteet, laitteet, säilytystilat			
Varautuminen			
Koulumatkat			Latovainion suunnalta koulumatkat pitenevät
Piha-alue			Miinan ja Paanan koulujen piha-alueet ovat monipuolisemmat
Liikunnallisuuden mahdollistaminen			Liikunta salit ja urheilukentät keskustassa
Oppiminen			
Oppimisympäristöjen muunneltavuus ja monikäyttöisyys			
Kalusteet, laitteet ja oppimateriaalit			
Opetuksen yksilöllistäminen			
Lapsi- ja opetusryhmien muodostaminen			
Henkilöstön osaamisen hyödyntäminen			Henkilöstöä enemmän Miinalla ja Paanalla, erityisosaamista enemmän
Vuorovaikutus ja yhteisöllisyys			
Lasten ja aikuisten välinen vuorovaikutus			Isommissa kouluissa kavereita enemmän ja vertaisryhmä suurempi
Henkilöstön välinen vuorovaikutus			
Koulun ja kodin välinen yhteistyö			
Koulun ja päiväkotien välinen yhteistyö			
Koulun ja nuorisotoimen välinen yhteistyö			
Oppilaiden osallisuuden mahdollistaminen			Isommissa kouluissa vaikutusmahdollisuuksia enemmän
Kiusaamisen ehkäiseminen			
Kiireettömyys			
Yhteistyö kirjaston kanssa			Kuumassa lainauspiste, mutta pääkirjaston palvelut ovat monipuolisemmat
Yhteistyö 3. sektorin kanssa			
Tukipalvelut			
Ravinto- ja puhtauspalvelut			
Kiinteistöhuolto			
ATK – palvelut			
Vapaa-aika / aika enne ja jälkeen koulupäivän			
Aamu- ja iltapäivätoiminta			
Koulun kerhotoiminta			
Keltainen väri			Ei olennaista vaikutusta lapsille
Vihreä väri			Myönteinen vaikutus lapsille
Punainen väri			Kielteinen vaikutus lapsille